

Registrační číslo projektu:	CZ.03.3.X/0.0/0.0/15_024/0006253
Název příjemce:	Česká asociace pečovatelské služby, zapsaný spolek
Název projektu:	System sociálně-zdravotní péče o osoby 50+ s využitím inovativního komunitního modelu

Představení projektových aktivit

1. Realizátoři projektu:

Česká asociace pečovatelské služby (příjemce)

Partneři projektu:

VÚPSV

Sociální služby města Havířova

Město Uherský Brod

2. Úvod do problematiky projektu

Náš projekt ve svých aktivitách reaguje na současnou situaci rodinných pečujících, kteří se mnohdy v současném modelu služeb obtížně orientují, jsou často zahlceni celou řadou informací od jednotlivých poskytovatelů sociální i zdravotní péče a často si není rady, jak vhodně celou péči organizovat, usměrňovat a přitom si zachovat dostatek fyzických i duševních sil.

Sociální a zdravotní služby jsou poskytovány nezávisle, samostatně jsou poskytovány sociální služby a samostatně zdravotní služby – neexistuje žádné propojení ani na celostátní ani na místní úrovni. Ze stávajícího systému služeb získává nyní pečující rodina jen dílčí poznatky, které neřeší všechny aspekty klientova problému, který má multikauzální příčiny (často současně zdravotní stav pečované osoby i nepříznivou sociální situaci).

Pečující osoby z hlediska uspokojování svých potřeb dnes vypadávají ze zorného pole sociálních i zdravotních služeb. Potřeby rodin se řeší okrajově, a to většinou až tehdy, kdy rodina vstoupí do systému služeb (tzn., že ten o koho pečují, čerpá některou službu např. pečovatelskou službu nebo domácí zdravotní péči). I tak je však řešena jen potřeba pečované osoby, ne rodiny, která se stará.

Je důležité zdůraznit skutečnost, ve které až 70 % příjemců příspěvku na péči navíc nevyužívá žádné služby od registrovaných poskytovatelů sociálních služeb.

Projekt ve svých aktivitách nabízí adekvátní řešení zaměřené na podporu pečujících rodin.

Cílem projektu je udržet pečované osoby v jejich domácím prostředí, což v důsledku samém vytváří nižší finanční náklady, než u klientů v zařízeních pobytových služeb. A současně vytváří vysokou míru efektivity tím, že směřuje a využívá prostředky pro skutečné potřeby klienta, čímž zamezuje překrývání služeb z různých zdrojů na jeden řešený případ.

Za tímto účelem bude vytvořen a otestován zcela nový model služby:

- **Centra pro rodinné pečující** na úrovni měst a jejich spádových oblastí, zde bude zřízena nová pracovní pozice:
- **Poradce pro rodinné pečující** ve dvou lokalitách ČR:
 - **Havířov**
 - **Uherský Brod**

Z dlouhodobého hlediska projekt usiluje o **propojování a síťování sociálně zdravotní péče a o úspory investic do nových kapacit** (zejm. Domovů).

Příčiny problému:

- **Česká populace demograficky stárne. Narůstá počet osob 50 + a seniorů**, kteří se dožívají sice vyššího věku avšak z důvodu nemoci či zranění se stávají závislími na péči druhé osoby.
- **Další příčinou je systémová chyba** – nebylo vytvořeno legislativní nastavení modelu sociálně zdravotní péče – současné služby nejsou orientovány na potřeby pečujících rodin.

Výše podpory: 9 629 605,00.-Kč

3. Cílová skupina projektu

Osoby pečující o jiné závislé osoby

Cílová skupina pečujících osob získá z aktivit projektu přístup k ucelenému poradenskému servisu zaměřenému na kombinaci jejich péče s odbornou sociální a zdravotní službou formou pořádání případových konferencí, dále získají vzdělávání a podporu svépomocných skupin (tak budeme zvyšovat jejich osobní kompetence nutné k řešení této tíživé životní situace, kterou péče o závislou osobu je). Projekt jim vytváří podmínky, aby mohli lépe pečovat a poskytovat potřebou péči a tím v konečném důsledku udržet pečované osoby v jejich přirozeném domácím prostředí.

Orgány veřejné správy a jejich zaměstnanci

Konkrétně se jedná o nižší územně správní celky (obce). Obce (ORP) mají povinnost zajišťovat na svém území služby pro potřebné občany, tudíž i pro pečující osoby. Zástupci obcí budou mít možnost na konzultačních workshopech připomínkovat metodiku Centra (tyto připomínky budou zapracovány ve finální verzi tohoto dokumentu).

Zástupci obcí budou mít možnost účastnit se odborných workshopů ve 13 krajích a budou proškoleni v aplikaci finální metodiky Centra s konkrétními ekonomickými dopady při zřízení Centra KA3 díky čemuž mohou na svém území v dlouhodobém horizontu plánovat a prognózovat ekonomický potenciál poskytovaných služeb.

Zástupci poskytovatelů sociálních služeb, kteří se zaměřují na poskytování soc. služeb především v domácím prostředí. Zástupci poskytovatelů se také budou moct účastnit konzultačních a odborných workshopů.

Seznámí se zejména s možnostmi poskytování služby **sociálně zdravotního komunitního centra** a výstupy projektu (Metodika Centra a Studie úspor). Představeny budou taktéž příklady dobré praxe sociálně zdravotní péče a jejich implementace do stávajícího systému služeb.

4. Očekávané změny v důsledku projektu

Díky nově vytvořené službě Centra očekáváme v krátkém horizontu (v době trvání projektu):

- ¥ zvýšení znalostí pečujících osob „jak ony samy mají pečovat“,
- ¥ jejich lepší orientaci v systému sociálně zdravotní péče,
- ¥ procentuální nárůst osob, které budou schopny kombinovat formální a neformální péči, jejich proaktivní přístup
- ¥ posílení a podpora kompetencí rodin

V dlouhodobém horizontu jsou očekávány tyto výsledky (po ukončení projektových aktivit):

- ¥ zvýšení kvality života lidí v rámci komunity,
- ¥ dlouhodobá vyšší kooperace sociální služby se zdravotní péčí a sociální prací na obci a to na úrovni jednotlivých uživatelů služeb.
- ¥ flexibilita a inovace sociálních a zdravotních služeb s ohledem na potřeby cílové skupiny se zaměřením na služby poskytované v domácím prostředí.
- ¥ posílení spolupráce s přirozeným sociálním prostředím a rozvoj sítě přirozených vztahů.
- ¥ minimalizace negativních dopadů z dlouhodobé péče na životní styl rodiny.

Pro formální sektor bude novým a efektivním prvkem sdílení informací plynoucích z případových konferencí, metodologie Centra.

5. Základní projektové aktivity

1 Příprava a pilotní ověření činnosti sociálně zdravotního komunitního centra

Smyslem činnosti CENTRA je:

- **propojovat a koordinovat sociální a zdravotní služby** ve prospěch řešení nepříznivé životní situace klienta a jeho rodiny formou řízeného procesu case managementu a to za účasti všech dostupných zdrojů (rodina, odborníci: sociální a zdravotní služby, veřejná správa, veřejné služby, apod.),
- **poskytovat přehled o možných dostupných službách odpovídající potřebám pečujících rodin a zabezpečovat k nim přístup** (sociální, zdravotní služby včetně služeb veřejných), **které by péči rodinám usnadnily a vhodně doplnily již péči poskytovanou v rámci rodiny (maximální možná podpora pečujících osob),**
- **usilovat o maximální zpřehlednění nabídky služeb na daném území.**

Výstupem práce bude **sestavení individuálního plánu komunitní sociálně zdravotní péče vyplývající z případových konferencí.**

Poradce bude pracovat **s rodinami pečujícími o své potřebné členy**, jejichž problém má **multikauzální příčiny**, na něž není současné uspořádání systému sociálních a zdravotních služeb schopno efektivně reagovat (právě nepropojenost sociálně zdravotní péče).

2 Pořádání interaktivních vzdělávacích kurzů a svépomocných skupin pro pečující osoby

Celkem se uskuteční až **54 vzdělávacích kurzů** v prezenční formě v Havířově a Uherském Brodě. Součástí vzdělávání bude i e-learning.

Vzdělávání bude probíhat v oblastech: *manipulačních technik a polohování, péče o kůži, péče o lidi se specifickými potřebami z důvodu např. demence, Parkinsonovy choroby, CMP, IM. Prevence pádů a úrazů. Používání kompenzačních pomůcek, aj.*

Realizace svépomocných skupin bude zajištěna 1 krát měsíčně v obou městech. Je plánováno až **36 setkání neformálních pečovatelů**. Skupiny budou probíhat pod vedením psychologa, smyslem setkání je vzájemná podpora rodinných pečujících formou sdílení. Jedná se o setkávání lidí, které spojuje podobná zkušenost, zažívají podobné nebo stejné starosti, trápení, pocity.

3 Tvorba Metodiky Centra a Studie úspor

„Metodika aplikace sociálně zdravotní péče realizované prostřednictvím Center“, pro organizace poskytující sociální služby, pro zástupce obcí. (specifikace vymezení, nástrojů, metod a technik pomoci včetně modelů fungování Centra).

„Studie úspor sociálně zdravotní péče založené na komunitním modelu Center“, která je určena především pro zástupce obcí (představitelů místních samospráv, manažery v oblasti sociálního plánování - vytvoření nástroje pro udržitelné financování sociálně zdravotní péče na úrovni obcí).

Na příkladech dobré praxe se prokáže nově zřízená role poradce jako nezbytná, uvedený pracovník bude mít nezastupitelnou roli v systému sociálně zdravotní péče, neboť svými konkrétními výstupy může přispět k efektivnějšímu plánování péče o osoby 50+ nejen v pilotované obci, ale na základě těchto výstupů se vytvoří podpůrné mechanismy v podobě metodiky práce, které se mohou uplatnit v rámci celé České republiky. Pro město či obec je jednoznačně výhodné koordinovat služby v oblasti sociálně zdravotní péče v rámci jednoho klientského servisu, tedy Centra.

A4 Příprava a realizace odborných workshopů v jednotlivých krajích

Konzultační workshopy tuto činnost zahájí. Ve vybraných 3 krajích proběhne řízená odborná konzultace se zástupci poskytovatelů sociálních služeb a obcí k výstupům projektu – konzultace dílčích výstupů Metodiky centra. Smyslem je podrobit výstupy metodiky připomínkování odborných zástupců dotčených stakeholderů projektu na širších odborných fórech. Otevřená platforma diskusních workshopů pomůže k další konkretizaci, zpřesnění, nebo úpravě výstupů z realizace projektu.

Odborné workshopy proběhnou ve 13 krajích, cílem bude představení základních výstupů projektu včetně představení základních kazuistik. Druhá část bude věnována proškolení zástupců obcí a poskytovatelů sociálních služeb v aplikaci finální metodiky Centra vzniklé v rámci KA3 tohoto projektu a také budou seznámeni s konkrétními ekonomickými dopady při zřízení Centra KA3 (studie úspor). Díky čemuž mohou na svém území v dlouhodobém horizontu plánovat a prognózovat ekonomický potenciál poskytovaných služeb. Seznámí se také s novými možnostmi poskytování služeb a podpory pečujícím rodinám.

A5 Evaluační činnost projektu

Integrální součástí projektu je kontrafaktuální evaluace patřící mezi jedny z nejpřesnějších eval. metod pro stanovení dopadu projektu. Probíhá kontinuálně po celou dobu projektu. V rámci evaluace bude situace v pilotních ORP (Havířov, Uherský Brod) porovnána s kontrolní skupinou, která bude tvořena 3 městy (ORP). Bude kvantifikován potenciální dopad vzniku CENTRA a to jak ekonomický tak i neekonomický.

6. Kontaktní osoby projektu:

Kontaktní osoba Havířov:

Mgr. Jana Tiahan Wojtoňová

Odborný **konzultant** pro ověření činnosti **Centra pro Havířov**
Česká asociace pečovatelské služby

tel.: 602 728 819

mail: jana.wojtonova@seznam.cz

Kontaktní osoba Uherský Brod:

Ing. Marie Vaškovicová

Odborný **konzultant** pro ověření činnosti **Centra pro Uherský Brod**
Česká asociace pečovatelské služby

tel.: 739 573 473

mail: marie.vaskovicova@ssub.cz